

δούρι ἄγριο κοιν. Τράος ἄγριος (τράος = τράγος) Κρήτ. Αἶγα ἄγριον αὐτόθ. Σέβου μή σε ρίξῃ τὸ μουλάρι, γιατί 'ναι ἄγριο (σέβου = πρόσεχε) αὐτόθ. Ἦσαν ἄρκα τὰ βούδκια καὶ τοῦ ἐφύασιν (ἐφυγον) Κύπρ. Ἀγρον μουλάριν ἐν' ἀβοῦτο (τοῦτο) Κερασ. Τὸ σκυλλί σ' πολλ' ἄγρῶν ἐν' Κοτύωρ. Ἀντίθ. ἡμερος. 3) Ὁ ἀνήκων εἰς ἀγρίαν φυλὴν κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. (Ἀμισ. Ἰνέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Τὸν ἔφαγαν οἱ ἄγριοι κοιν. β) Ὁμοιος ἀγρίῳ ἀνθρώπῳ, φοβερός τὴν μορφὴν, δυσειδής κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. (Ἀμισ. Ἰνέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Τὶ ἄγριος ἀνθρώπος εἶναι! φοβᾶσαι νὰ τὸν βλέπῃς! κοιν. Ντ' ἄγρος ἀνθρώπος ἐν' Χαλδ. Πβ. ἀγριάνθρωπος. γ) Ὡμός, χαλεπός, σκληρός κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. (Ἀμισ. Ἰνέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Μωρέ, αὐτὸς ὁ δάσκαλος εἶναι πολὺ ἄγριος, χτυπᾷ ἀλύπητα τὰ παιδιὰ κοιν. Ἀγριος κι ἀνημέρευτος Κερασ. || Ἀσμ.

Ἀπιστε, πῶς ἐπείστηκες, κι ἄγριε, πῶς ἡμερώθηκες καί, κάστρο ἀπαράδοτο, καὶ πῶς ἐπαραδόθηκες;

(μοιρολ.) Πελοπν. (Λακων.) Ἀντίθ. ἡμερος, πρᾶος.

δ) Βάρβαρος, ἀγροῖκος, ἀπολίτιστος κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. (Ἀμισ. Ἰνέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Δὲν ξέρεῖ νὰ φερθῇ διόλου, εἶναι ἄγριος, θαρεῖς πῶς κατέβηκε ἀπὸ τὸ βουνὸ πολλαχ. ε) Δυσπρόσιτος ἀκοινώνητος πολλαχ.: Εἶναι ἄγριος σὰν ἀγρίμι, φοβᾶται νὰ δῇ ἀνθρώπο.

β) Ἐπὶ ἀψύχων 1) Ὁ μὴ καλλιεργούμενος, ὁ αὐτοφυής, ἐπὶ δένδρων καὶ φυτῶν κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. (Ἀμισ. Ἰνέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Ἀγρια ἀπιδεᾶ - ἐλαιὰ - μηλεᾶ - σκεᾶ. Ἀγρια χόρτα, ἄγρια ραδίκια κοιν. Ἀγρια λαχάνα Κρήτ. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Γαλην. 6,619 (ἐκδ. CKühn) «ἄγρια καλεῖν εἰώθασιν πάντες ἀνθρώποι φυτὰ τὰ κατὰ τὴν χώραν φυόμενα χωρὶς ἐπιμελείας γεωργικῆς». Πβ. ἔτι «ἄγρια ἐλαιὰ, ἄγρια σκεῆ» κτλ. Ἀντίθ. ἡμερος. 2) Ὁ ἀνήκων εἰς δένδρον μὴ ἐξημερωθὲν διὰ τῆς καλλιεργείας, ἐπὶ καρποῦ κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. (Ἀμισ. Ἰνέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Ἀγρια ἀχλάδια - μῆλα - σῦκα κοιν. || Ἀσμ.

Ἐτρωγεν μοῦτι-τες τῶν δειντῶν, ἄρκους καρποὺς καὶ χόρτα, ἔτσι τὴν κατεδίκασεν ἡ μαύρη τῆς ἡ σόρτα

(σόρτα = τύχη) Κύπρ. Πβ. καὶ ἀρχ. «ἄγρια σῦκα» κτλ.

3) Ὁ ἄωρος, ὁ μὴ ὠριμάσας Θεσσ. (Πορταρ.) κ. ἀ.

4) Ἀγεώργητος, χέρσος, τραχὺς καὶ ἔρημος κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. (Ἀμισ. Ἰνέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Ἀγριος τόπος (πβ. ἀγριότοπος). Ἀγρια βουνὰ κοιν. Ἀγριο χωράφι Σέριφ. κ. ἀ. Ἀρκον λιβάδι Κύπρ. Τὸ νηοὶ ἦταν ἄγριο, δὲν ἦταν καλλιεργισμένο Κίμωλ. Οὐ δρόμους π' θέλαν νὰ πάρῃν ἦταν ἄγριους (νὰ πάρῃν = νὰ πορευθοῦν) Λέσβ. Ἐπῆρε τ' ἄγρια (ἐνν. μέρη) Σύμ. || Φρ. Σ' τ' ἄγρια νὰ 'ναι καὶ μακρινὰ βουνὰ (λέγεται ὅταν τις ἀναφέρῃ τὸ πένθος καὶ τὴν δυστυχίαν ἄλλου. Ἐξορκ.) Ζάκ. Σ' τ' ἄγρια βουνὰ καὶ 'ς τ' ἄκαρπα τὰ δέντρα (ὅταν πύττη χάλαζα. Ἐξορκ.) Θράκ. (Σαρεκκλ.) Ὁ πόνε ντι νὰ ζᾷ τὸν ἄγρῶν θίνου (ὁ πόνος σου νὰ πάῃ εἰς τὰ ἄγρια βουνά. Ἐξορκ.) Τσακων. || Ἀσμ.

Στροῦγκες, καὶ ποῦ 'ν' τ' ἀρνάκια σας καὶ ποῦ 'ν' τὰ πρόβατά — Οἱ κλέφτες μᾶς τὰ πήρανε κ' εἰς τ' ἄγρια τὰ πάντε [σας;

Πελοπν. 5) Σκληρός, τραχὺς πολλαχ.: Ἀγριο ξύλο. Ἀγρια κάρβουνα (τὰ ἐξ ἀγρίων, σκληρῶν ξύλων παραγόμενα) πολλαχ. Ἀγριον λ'θάρ' Ἡπ. Ἀγριον ροῦχον αὐτόθ.

Ἀγριο πρᾶμα (τὸ ἀνώμαλον ἔχον ἐπιφάνειαν) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Ἀντίθ. ἡμερος. 6) Ἀγευστος, ἐπὶ οἴνου, ἐλαίου κτλ. Ἀγριο κρασί (στυφόν) ἐνιαχ. Ἀγριο λάδι Τήν.

7) Ὁ ἐμπνέων ταραχήν, φόβον, ὁ διεγείρων συναίσθημα φόβου κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. (Ἀμισ. Ἰνέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Ἀγριο κοίταγμα - μάτι - πρόσωπο κτλ. Τὸν κοιτάζω μὲ ἄγριο μάτι (πβ. Σοφοκλ. Ἀντιγ. 1231 «ἀγρίους ὄσσοισι παπτήνας ὁ παῖς»). Τὸν παίρνω μὲ τὸ ἄγριο. Ἀγρια θάλασσα (πβ. τὸ παρὰ Πολυδ. 9,32 «κακίζων... τελώνην εἶποις ἄν... θαλάττης ἀγριώτερος»). Ἀγρια κύματα. Ἀγριος καιρός (πβ. ἀγριόκαιρος). Ἀγριος ἀέρας κοιν. Ἀπ' τ' ἄγρια μισάνυχτα ξυπνᾷ (ἀπὸ τὸ μεσονύκτιον, ὅτε εἶναι ἡ μεγίστη ἐντασις τοῦ σκότους ἢ φόβον ἐμπνέουσα) Μακεδ. Τ' ἄγρᾶ τοῦ μεσανύχτου Κερασ. || Φρ. Βλέπω μὲ τὸ ἄγριο (ἐνν. μάτι = ἀγρίως, βλοσυρῶς. Πβ. τὸ ἀρχ. «ἄγριον βλέπειν») πολλαχ. Μὲ τὸ ἄγριο τοῦ μίλησε (βαναύσως) Κρήτ. Μὲ τὸ ἄγριο μὲ λαλεῖ (βαναύσως φέρεται πρὸς ἐμὲ) αὐτόθ. || Γνωμ. Ἀγριον ταχινὴ, ἡμερη μέρα (ὅταν ἡ πρωία εἶναι ἀγρία, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας εἶναι ἡμερον, εὐδιον) Κρήτ. Ἡμερη ταχινὴ, ἄγριον μέρα (ἀντίθ. τοῦ προηγουμένου) αὐτόθ. Ἀγρια πωρναρεᾶ, καθάρεια μέρα (πωρναρεᾶ = πρωινή) Κάρπ. Ἀεργιον πωρνον, καθάρεια μέρα Μεγίστ. Ἀγριζα πωρνεσινή, καθάρια μέρα Κάλυμν. Μὲ τὸ μαλακὸ τὰ βόιδα καὶ μὲ τ' ἄγριο τ' ἄλογα (μὲ ἥπιον τρόπον μεταχειρίζονται κτλ.) Πελοπν. (Δημητσάν.) 8) Ὑπερβολικός, ἰσχυρὸς σύνηθ.: Ἀγρία πείνα (πβ. ἀρχ. «χαλεπὸς καὶ ἄγριος λιμός»). Ἀγριοί πόνοι. Ἀγρια ἀρρώστια (πβ. τὰ ἀρχ. «νόσος ἀγρία, ἄγριον ἔλκος, ἄγρια τραύματα»). Ἀγρια πάθη (ἄσβεστον μῖσος). Ἀγρια παράπονα. Ἀγριες φωνές.

ἀγριοσάλαγος ὁ, ἀμάρτ. ἀγριασάλαχος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγριος καὶ τοῦ οὐσ. σάλαγος.

Μέγας ψόφος, θόρυβος: Ὁλη νύχτ' ἀπὸν' ἔκουα πάνω 'ς τὴ γάμαρά μας ἕναν ἀγριασάλαχο καὶ μὲ διάηκε ρεπετίδι (ἐφοβήθη σφόδρα).

ἀγριοσάλακας ὁ, Κέρκ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγριος καὶ τοῦ οὐσ. σάλακας.

Τὸ φυτὸν ἀγριοπαπαρούνα, ὁ ἰδ. [**]

ἀγριοσαλάτα ἡ, Λέρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγριος καὶ τοῦ οὐσ. σαλάτα.

Τὸ φυτὸν κοχλιαρὶς ἢ φαρμακευτικὴ (cochlearia officinalis) καὶ κοχλιαρὶς ἢ ἀρμορακία (cochlearia armora-cia) τῆς τάξεως τῶν σταυρανθῶν (cruciferae). [**]

ἀγριοσάλαγκας ὁ, ἀμάρτ. ἀγριοσάλαγκος Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγριος καὶ τοῦ οὐσ. σάλαγκας.

1) Ὁ γυμνὸς κοχλίας. 2) Πᾶς μὴ ἐδώδιμος κοχλίας. Συνών. ἀγριοσίλιμος. [**]

ἀγριοσελινεᾶ ἡ, Σύμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγριος καὶ τοῦ οὐσ. σέλινο. Ὁ μετασηματισμὸς ἐγινε κατὰ τὰ εἰς -εᾶ ὄν. φυτῶν.

Τὸ φυτὸν ἀγριοσέλινο, ὁ ἰδ. [**]

ἀγριοσέλινο τό, πολλαχ. ἀγριουσέλινο Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀρκοσέλ-λενον Κύπρ.

Τὸ μεταγν. οὐσ. ἀγριοσέλινον.

1) Διάφορα ἀγριόχορτα τῆς τάξεως τῶν σκιαδανθῶν (umbelliferae) α) Ἡ τοῦ κηπευτοῦ σελίνου ἀγρία

